

ت رحافی

متعادل

۱۳۴۶

زمانی نیل

نصرت رحمانی (۱۳۰۸-۱۳۷۹ه.ش)

فهرست اشعار

۰	مقدمه
۱۲	تبیید در چنبر زنجیر
۲۱	پرسه‌های شبانگاهی
۲۳	مرد دیگر
۲۵	شعر ناتمام
۲۹	عصر جمعه‌ی پاییز
۳۲	زمزمه‌ای در محراب
۳۶	۶۴
۳۷	با من مبار که خونم
۴۰	میعاد در لجن
۴۲	شب درد
۴۳	ماشه را چکاند
۴۶	۰۷
۴۸	تابی نهایت
۵۰	نمک
۵۲	طرح
۵۴	غزلی در شب
۵۵	شعر تازه

۵۷	..... عطر کهنه
۵۹	..... سبز و کبود
۶۰	..... بلوف
۶۴	..... به ما دروغ گفتند
۶۸	..... تو خسته میشوی
۷۱	..... هفت کوی عشق
۷۲	..... غم او مد و غم او مد
۷۵	..... زراحت
۷۸	..... شکوه ستوه
۸۳	..... بازی با کلمات
۸۸	..... ای بی تو من
۹۰	..... بن بست از دو سو
۹۵	..... تضاد و تفاهم
۹۷	..... با گریه بخند
۹۹	..... در تاب گهواره
۱۰۱	..... میز گرد
۱۰۳	..... شام
۱۰۴	..... یاد
۱۰۹	..... شرابخانه کجاست؟

مقدمه

با اشک‌هایمان
بهتان به جاودانگی درد می‌زدیم
با دردهایمان
تهمت به عشق
بیگانگی رسالت ما بود

نه شکوه‌ای، نه شکوهیست درمیان. از این گذشته این چند برگ شایسته
نیست که پیکارگاه قهرمانان خسته و درهم کوفته‌ی شعر و شاعری باشد
بر من دریغ، نه بر من، که بر تمام یاران.
بهتر آنکه شمشیرهای زنگار بسته در نیام‌ها بپوسد.

سخن از یاران رفت که با هم سنگر به سنگر از هر هفت کوی عشق
گذشتیم. سر به هر در بسته کوفتیم. اینکه خسته و درهم شکسته هر یک
در پس مرزی در حد و حدود معیار مرزبانان زمان سرگردانیم. ما را به نام و
نام‌آوری چکار؟ که اگر هوس و آرزویی در دل بود توشی این راه گشت و
نایبود.

چه شکوه‌ای؟ چه شکوهی؟
هدف از آنچه رفت بی‌گمان، در گرداب بیگانگی چنان غوطه خوردن که از
خویش و خویشتن بریدن است.

تا دیدیم رفت آنچه سزاوار بود. پروردگان با استخوان تیره‌ی پشت‌هایمان
لبه‌ی تیغ خودخواهی و ناآگاهی‌هایشان را صیقل می‌دهند.
این روش خوشایند پروردگان باد که آیین مردان شعرزمان نیست، با
دشمنان دست پرورد در خانه‌ی خود به نبرد برخیزند. این کتاب خانه‌ی من
است، اگرچه خانه‌ای ویرانه بیش نباشد که هست!

۶ / میعاد در لجن

یاران و همراهان آگاهند که حریفی درخور و مرتبه‌ای که زینده‌ی ستر رویارویی باشد در این پهن دشت نیست که نیست. از طرفی آگاهان می‌دانند که اصحاب صفات بر میدان صفات وسیع وزین سنگین نامه‌ها صفات آراسته، خیمه‌ها بپرا و علم‌ها افراشته‌اند، گر سر جنگ داری آنک ...

قلم‌ها چون زالو از خون یاوران و یاران، شکم پر و خالی می‌کنند، بوی لاشه دوستان و دشمنان را در خانه‌ی خود اگر لجن زار متعفنی بیش نباشد که هست، خوش نمی‌دارم. شاید پسند زمان چنین است و این پسند با آینین مردان راه سخت بیگانه.

بگذار بگذریم، گذشتن زیباست.

چه فروتنی سرشار از تکبری و چه جانماز آب کشیدن‌ها در لابلای کلماتی که رفت چهره نشان می‌دهد چه کنایه‌ها و بهانه‌ها چاشنی آنست ... پر گفتمن:

سخن گم شد، ها...، چنان تلخ و بسیار حرم به خود تاخته و به یاوران پیچیده‌ایم که از خویش و بیگانه غافل مانده‌ایم. چه در دانگیز پیش از آنکه خویشتن را شناسیم خون فاسدمان بر خاک عطش‌زده خواهد ریخت، چه در داآور که قبل از آنکه بتواند این خاک سوخته را سیراب کند. به روی خاک دلمه خواهد بست.

در روزگاری که تفاهم تنها روزنی نجات انسان است ما به تضاد می‌اندیشیم، چه انگیزه‌ای ما را چنین بارآورده است؟

رأستی را همه اسکندرها یک‌جا جمع نشده‌ایم تا رسالت تاریخی خود را انجام دهیم؟

بسیار خوب... اما متاسفانه بیش از یک تخت جمشید ویران و سوخته وجود دارد اما همه یهوداها در اینجا جمع شده‌اند بی‌آنکه مسیحی، قد علم کرده باشد.

۲ / نصرت رحمانی

نطفه ویرانی در ضمیر ما چه خوب می‌پرورد. اما روایای تبانی و تفاهم سراب گم شده‌ایست که در دشت سوزان و سوخته‌ی خیالاتمان گم گشته است. در انتظاریم جسد عزیزی برخاک افتاد تا پا بر جسدش بگذاریم، باشد که برجایگاهش تکیه دهیم. آنهم چه مسنديا

مگر یک ملت چگونه نابود می‌شود؟ کاش ما لیاقت زندگی یا مرگ را داشته باشیم؟ آیا پس از مرگ روی سنگ قبرهایمان چه باید نبیشت؟ که دست زمانه نتواند آن را پاک کند.

امروز می‌بینیم که نعش عزیزان سینه سوخته بروی خاک افتاده، گورکن‌ها کلنگ‌هایشان را به مغز هم می‌کوبند و مرده‌خورها در انتظار لاشه‌های فراموش‌شده‌گان نشسته‌اند. فردا چنین تر خواهد شد.

از زاویه‌ی دید من نگاه کنید، توانا بود هر که دانا بود. از دانایان بپرسید: آیا هر که داناست تواناست؟

آنها توانایی را تجویز کرده‌اند یا توانایان دانایی را؟ یا دیگران؟ برگردیم که انحراف در آغاز خطوطی که موازی نباشد محسوس نیست، اما...، اگر ادامه یابد با سال‌های نوری هم نمی‌توان این فاصله یا جدایی را اندازه‌گیری کرد.

از نوشته سخن می‌رفت، یاد شاعران و نویسنده‌گان در فراموشخانه‌ی ذهنم بیدار شد.

دیرگاهیست روزگار، فراموشی را در ذهن من و من‌ها دعوت کرده است. شانه خالی کردن از زیر بار هر وظیفه‌ای خودبخود قبول هر تهمت و نهتانی است.

... و سزای ماست که رو به هر سو کنیم، با دهان دلگانی که چون گاله‌ای لبالب از بهتان و ناروایی است روبرو باشیم.

۸ / میعاد در لجن

و همواره در پشت سرمان نامردمی خنجر از آستین درآورده در حالی که خود از ترس زانوشن می‌لرزد به نام پاسداری ایستاده باشد! بر ما رواست چنین رود چراکه چنان نبودیم که باید بود.

بیم و هراس در کار نیست، بی شک در کار ما و من ها نیست اما ... شکستن گربه‌های گچی، آرامش و آزادی دادن به ماهی‌ها و پرندۀ‌هایی است که در کنج قفس‌های در باز کرده‌اندا یا به نویسنده‌گان روشنفکری که خود را مسئول و مشعل‌دار فکر جامعه می‌دانند باید گفت:

مشعل‌دارباشی‌ها هر روز برآستان کسی بوسه می‌زنند.
به جز این مسئولیت که مشعل را دو دستی با احترام تقدیم کنند وظیفه‌ای دیگر ندارند و نمی‌خواهند داشته باشند یا خود خوب آگاهند یا ... سخن بسیار است و نه جای گفتگو.

شاعران و نویسنده‌گان به حق این روزگار جز تباہ کردن خود در لابلای سطور سوادی چه سودی داشته‌اند؟

شاید آنها را مشتی علف هرز (البته آنها که بین الف و علف فرقی نمی‌گذارند) بیش ندانند یعنی نخواهند بدانند. اما...، این علف‌های هرز از دشت احساس مردمی روئیده و از شهرهای جان ملتی تغذیه کرده است. مردان شعر زمان شاعران انتخاب شده‌ی ملتی هستند که دارای زیان و فرهنگی وسیع و جاویدان می‌باشد. بیهووده شاعر یا نویسنده‌ای بوجود نخواهد آمد، باید مردمی که در میان آن به سر می‌بریم بخواهند، تا بوجود آید. وظیفه‌ای بزرگتر از آنچه در حد اندیشه‌هاست، به گردن ماست. کسی که با اخلاقیات، آمال و فرهنگ ملتی شیب و فراز دیده و شیرینی فتح و تلخی شکست چشیده بیگانه است، چه هدیه‌ای می‌تواند به ارمغان آورد؟

۹ / نصرت رحمانی

بافت و پیوند رشته‌ی این بافتگان دروغین چنان گرهی کوری خواهد شد که سر انگشت گره گشایان را توان چنین گره کوری نخواهد بود. روی سخن با کسی نیست، اگر گوشهای از آنچه رفت را کسی به خود پسندد، کوشش بی‌ثمری کرده تا از آبی گل آلود ماهی گیرد یا از کلمات بهره‌برداری نامشروع کند و چنان لکه‌ای ننگین را نشان افتخار بیندارد، این نشان زیبندی کثیف‌ترین موجود است و بس. اما... اگر ملتی این نشان را شایسته برومند فرزندی بداند، باید اعتراف کرد آنچه را که پلید خواندم پاک و گرانبهاترین هدیه ملتی می‌باشد.

آگاهاندیشان با زبان خالی از تعارف و تکلف من بیگانه نیستند، که شکوه و شکوهای در کار نیست.

بیادم مانده است،

هنگامی بود و هنگامه‌ای، هر روز نامی با پسوند بزرگترین نویسنده یا شاعر در این دیار می‌درخشید.

چه درخشش و شعاعی زودگذر و حبابی. یک روز «جک لندن» بله «جک لندن» بزرگترین نویسنده‌ی جهان بود. روز دیگر «گورکی». حتی «مانو تسه تنگ» را روزی به عنوان بزرگترین شاعر جهان به ما زورتپان کردند. از نام‌های ناشناس که در جدول بزرگترین قرار گرفتند بگذریم، اگر در این حاشیه کسی بخواهد گام بردارد روزنامه‌های گذشته می‌تواند راهنمای دلبل راه باشد.

امروزه راه دگر می‌زنند، اگر با آن بزرگترین‌ها نمی‌توان تحریف به وجود آورد به بزرگ‌ها که می‌شود پرداخت، از دله‌دزدی‌ها گذشته.

از «استیفن اسپندر» ها گرفته تا «ازرا پوند»‌ها و بالاخره «الیوت» و تجربه‌اش... و... گفتم «الیوت» بیادم آمد که او در شعری از کسی که جسد را در باغچه خانه‌اش کاشته بود سوال می‌کرد. شعری بود بسیار خوب.

بسیار خوبتر برای آنها که جنگیده بودند و از ترس چکمه‌ی سربازان به مسیحیت، بیشتر چسبیده بودند. چنین و چنان شد که چون گذشته ناگاه «الیوت» بزرگترین شد. از آن پس هر کس یک چیز یا یک جایش را در باعچه کاشت و هنوز هم می‌کارند.^۱ اما در باعچه‌های این دیار دیدیم که هیچ نهالی نروئید چه رسد به ثمری هم بدهد. جز آنکه نسل پر شور جوان از راه پرت شد و تمام شور و تلاشش در کنار باعچه‌ها به در رفت و رفت. می‌رود، برود.

چگونه می‌شود به این نسل گفت باید برگشت و دیگر بار متون کهن را با خبیش جهان‌بینی از زاویه‌ای دیگر شیار کرد و دانه‌های احسادن خود را در زهدان آن شیارها کاشت؟ آنها خسته‌اند و ما آنها را درهم شکسته‌ایم؛ پسی نخود سیاه فرستاده‌ایم. راستی را بیگانه‌ای با خویش و خویشتن چه‌ونه از پنهانی برداشت غریبه‌ای که آمیخته با مذهب، اشارات و کنایاتشر، و افسانه‌های کهن، محیط، زمان و .. می‌تواند بهره گیرد؟ چگونه؟ چه شکوه‌ای؟ چه شکوهی؟ چه ناآگاهانه از خویش بیگانه‌ایم.

اگر مرده‌ریگ گذشتگان در اعتبار پاسداری من و ماست، جدا شدن از نسل متحرک وظیفه‌ی برتریست و تنها و سرگردان گذاشتن آنها خیانتی است مسلم. منظورم از نسل متحرک این نیست که هر کس جوان است یا خوب می‌تواند خود را حرکت بدهد، نسل متحرک است.

من به اندیشه‌های جوان و پرشوق می‌اندیشم. چه بسا که در جوانی تازه با چنان یاس و جمودی رخنه کرده که شور و کشش او را فلنج کرده باشد. عجیب نیست که جهش فکری در کسی بجوشد که جسم او از هم پاشیده باشد. در هر صورت من به تیغه‌ی شمشیری می‌اندیشم نه به نیام.

۱- بگذریم از عزیزی که اینک در میان مانیست و در حد او بود هر چه کرد.

۱۱ / نصرت رحمانی

با این همه، اعتراض باید کرد که شور و شوق بیشتر در نسل بی‌تجربه و جوان است، این قانون زندگی است. درین که اگر امروز از نیروی عظیم این امواج بهره نگیریم فردا... باید این چند کتابخانه را هم عرق‌فروشی کنیم، شکستن آنها به این می‌ماند که با تیشه، پای خود را بشکنیم.

آخر... آنها بقیه‌ی ما هستند، مگر ما بقیه‌ی دیگران نبودیم؟ چنین کنیم تا نفرین فرزانگان بر ما روا نباشد اما چنین کنیم که چنین کاری در حد ماست. نه شکوه‌ای نه شکوهی است

اینجا آن دشت بارور که در آن گل‌های پاکی شکوفا خواهد شد. درباره شعرهای این دفترچه می‌توان گفت: آنها را پس از دفتر «ترمه» ساخته‌ام، تکه‌هایی که چاپ شده مگر چه خیلی زودتر از چاپ، آنها را ساخته‌ام. اما... تاریخ چاپ آنها مگر مهم است؟

روی هم رفته به خوبی نقطه‌ی آغاز و فرجام اشعار این دفتر معلوم است. با آنکه هیچ ترتیبی به آنها نداده‌ام در بی‌ترتیبی هم ترتیبی است- بگذریم ...، گذشتن خوش است.

به تقریب از سال ۱۳۲۶ به بعد اشعار این دفتر سروده شده است. اگر کسی را نیاز به تاریخ اصلی آنهاست در روزنامه‌های آن روزگار وجود دارد اگر حرف دیگری باقی باشد ما ...

در کارها می‌بینم اغلب با اینکه از کنار گذاشتن وزن خودداری شده است اما... برخلاف کتاب‌ها «کوچ» «کویر» و «ترمه» تنها به یاری گرفتن تصاویر و کلمات ستد نشده است. گه گاه، کم و بیش به سوی بازی اوزان، با نحوه و روشی خاص سراینده رفته است و چه ناچیز کساری، در صورتی که این مهم را پیش از صاحب این قلم خوب انجام داده اند.

اگر زندگی اجازه داد، مجال و حالی پیدا شد شیوه ناخنک زدن به وزن را ارائه خواهم داد.

۲۳ / میعاد در لعنه

گمان نمی‌کنم حرفی باقی مانده باشد.

چه شکوهای و چه ...

یا هو

نصرت

آبیست دل پنجه نجف

واژه‌ها گندیدند
فاتحان پوسیدند
کودکان از نوک پستانک نارنجک‌ها؛
انفجار، انفجار به عثت نوشیدند.

مادران، عربانی، عربانی پوشیدند
مرمرین گونه‌ی نازک بدنشان را با مشت؛
عاشقان بومسیدند.
قلب‌ها فاسد شد
کرم‌ها در قفس سینه‌ی دل سوختگان لولیدند.

الخلاف

خبر این بود، هدف
اختلاف

بوی گندیده‌ی اندیشه‌ی اندیشه گران؛
خیمه بست.

لجن شب ته خورشید نشست،
معصیت راهبه شد؛

همه گفتند که: او معصوم است.
گل به تنها ی گلدان گریید
اشک خون شد، خون چرک

۱۴ / میعاد در لجن

عاج انگشت پانر را دستی ننشرد
دست‌ها معیار فاصله‌اند

اشک‌ها پرپر زدا!

مغز‌ها گندیدند
در و دروازه و دریان در خواب
خواب و رویا و گمان
پاسداران زمانند و مکان!

مرزها،
مرزها پرسه زنان در بدرند
بانک‌ها رهنی پرده‌گی دخترکان را اقساط
می‌فروشند به بازار سیاه
چه سپیدی؟ چه سیاه؟
رنگ و کم رنگی و هم رنگی، یک‌رنگی و رنگارنگی و بی‌رنگند

خط دگر جاری نیست
هر خطی دیواریست
روی هر خط بنویسید که: دیوار عظیم چین است

کلمات
گره‌اند، گرهی پشت گره، پشت گره، زنارند
دشنهای دکمه‌ی سردستی پیروزان است
آه....، خط جاری نیست

۱۵ انصه رحمانی

رنگ‌ها پرپر زد.

احتکار
آه....، پرگفتم، پرگفتم، پرگفتم و پرت
موس‌ها

موس‌ها می‌دانند
دانه‌های گندم را انبار؛
بهنه‌ی دریاهاست
بمب‌ها باید انبار شوند!

موس‌ها می‌دانند
دگر آنروز رسیده است که پولاد جوند
بمب و باروت مقوی‌تر از گندم و جوست
عدل فریاد کشید:
- احتکار، خارج از قانون است

بمب‌ها باید مصرف گردند!
عطر باروت زمین را بوئید

زندگی پرپر زد!

شهرداران کفن رسمی برتن کردند
هدیه شان

۶۰ امیعاد در لجن

ففل زرینی بودا!

بوی نعش من و تو،
بوی نعش پدران و پسران از پس در می آمد
شهردارن گفتند:
- نسل در تکوین است
نعش‌ها نعره کشیدند: فریب است، فریب
مرگ در تمرین است

ماهیان می دانند،
عمق هر حوض به اندازه‌ی دست گربه است

گورزاریست زمین؟
و زمان
پیر و خنگ و کروکور.
در پس سنگر دندان‌ها دیگر سخنی نیست که نیست
دیرگاهیست که از هر حلقی زنجیری رونیده است
و زبان‌ها در کام؛
فاسد و گندیده است

لب اگر باز کنیم
زهر و خون می‌ریزد

ای امیران چه کسی باز پا می‌خیزد؟
چه کسی؟

راستی تهمت نیست
که بگوییم: پسرهای طلایی اسارت هستیم؟
و نخواهیم بدانیم نگهبان حقارت هستیم؟

نسل‌ها پرپر زد!

مرگ
مرگ را دیدی
دیدی، چه فروتن شده بود

خسته بود
گفت: مرد
- پس از این برف نخواهد روئید
و نگاهش را بر صفحه‌ی ساعت پاشید
ناگهان عقره‌های ساعت ذوب شدند
زیر لب زمزمه کرد:
بگریزیم، شتاب عبئی در پیش است

حلقه در حلقه‌ی زنجیر سراسیمه شتافت
همه تن پای و همه پای فرار.
به امید دیدار
ختنه کرده گفتم:
مشتاقما

۱۶ / میعاد در لجن

عقربک‌ها در چنبر زنجیر چکیدند و عقرب گشتند
و زمان در عقرب جاری شد!
در خم حلقه‌ی زنجیر نهان گشت، نهان!

همه در چنبر زنجیر ز هم می‌ترستند
همه آه....
باز پر گفتم، پر گفتم و پرت
مرگ در پهنه‌ی زنجیر ز خود می‌ترسید

نسل‌ها پرپر زدا!

شهرت از راه رسید
بیوه‌ای باکره بود
بی بانویش - نفرت - می‌گشت

قفل از چشمانش می‌بارید
تلخ خندش می‌گفت:
- هیچ کس نیست نداند نفرت یائمه است!
من عقیم!
باز هم تبعیدیم.
قفل از لب‌هایش می‌روئید
قفل‌ها
ارتباط دو سر زنجیرند.

کینه در شهرت، شهرت در کین

متواری گشتند

قفل‌ها نعره کشیدند که: این قانون است!
غل و فلاده و زنجیر بهم پیچیدند.

خنده‌ها پرپر زدا!

ای عفیف

عشق در چنبر زنجیر گناه است، گناه
دل به افسانه‌ی فرهاد سپردن دردی است

کره از کوهکنان بیزار است
تک گل وحشی و حشت زده‌ی کوهستان تیشه‌ی فرهاد است
تیشه‌های خونین
پاسداران حریم عشق اندا

ای عفیف!

به چه می‌اندیشی؟
چه کسی گفت: ترجم، چه کسی؟
شم را دیدی شلاق فروخت
رسم شلاق خرید
و جنایت به خیانت خنده‌ید؟

زندگی؟

زندگی را دیدی گفت که: من دلالم
در به در پی بدینختن‌ها می‌گردید

۲۰ / میعاد در لجن

تا اسارت بخرد؟
راستی را که گدایی می‌کرد؛
و فربب که خدایی می‌کرد.
آه.... دیدی....؟ دیدی؟

دوستی پرپر زدا!

ای عفیف!
به چه می‌اندیشی؟
قفل‌ها؟

دست‌های آزاد،
برترین هدیه به زنجیر و غل و دیوارند!
بهترین هدیه‌ی زنجیر به دست آزاد
قفل می‌باشد، قفل!

ای عفیف!
قفل‌ها واسطه‌اند
قفل‌ها فاسق شرعی در و زنجیرند
قفل‌ها....

راستی واسطه‌ها هم گاهی حق دارند
رمز آزادی در حلقه‌ی هر زنجیر است
قفل هم امیدی است
قفل یعنی که کلیدی هم هست
قفل یعنی که کلید!

۱۱ / نصرت رحمانی

پرسه‌های شبانگاهی

و شب هنگام
چون جرم سایده‌ها
در هرم تیرگی
تبخیر می‌شدیم

در پرسه‌های شبانگاهی
بر جاده‌های پرت مه آلود
چون برگ‌های مرده‌ی پاییز
دنبال یکدیگر
زنگیر می‌شدیم
در زیر پای رهگذر مست لحظه‌ها
تسلیم می‌شدیم، لگدکرب می‌شدیم
نابود می‌شدیم

با اشک‌هایمان
تهمت به جاودانگی درد می‌زدیم
با دردهایمان
بهتان به عشق
بیگانگی رسالت ما بود

از یک مدار
از یک سو

۲۲ / میعاد در لجن

راه گریز برد، راهی به نیستی
 تنها...
 ایمان به شک
 و تردید در یقین
 در خط سرنوشت سیاه ما
 می‌داد انحراف
 ره کورهای به تلافی داشت
 این بود تنها امید ما
 تنها

اندیشه‌های ایمان
 چون آب‌های راکد و بیمار
 در گود خاطرات فرو می‌رفت
 ما پر می‌شدیم

از جاده‌های پرت مهآلود
 شب پایی می‌کشید
 خورشید، لخته سایه‌های از هم دریده را
 چون خون
 در پیش پایمان
 فی می‌کرد.

مرد دیگر

برای آنها که پس از ما زندگی خواهند کرد

من آیی و من من روم ای مرد دیگر
چون تیرگی از بین گوش صحگاهی
من آیی و من من روم، زیباست، زیباست
باران نرم بر غبار کوره راهی

دشت بلاخیز غریب نفته‌ای بود
هر تپه‌ای چون طاولی چرکین برو آن دشت!
ما سوختیم و خیمه برکنديم و رفتیم
اینک، تو من آیی برای سیر و گلگشت

حلاج ها، بردار، رقصیدند و رفتد
شیطان خدایی کرد، در این دشت سوزان
این قصر عاج انتخارآمیز تاریخ
برپاستی، از استخوان تیره روزان

تابوت خونآلود من گهواره‌ی تست
جنباندست دست پلید، پیر تقدیر
هشدار، یک دنیا فریب و رنگ و بازیست
روزی شنیدی گر کسی می‌گفت: تدبیرا

می آیی و من می روم، بدرود، بدرود
چیزی نیاوردیم و چیزی هم نبردیم
بیهوده بودن تلخ دردی بود، اما
اما...، چه درد انگیز ما بیهوده مردیم!

شعر ناتمام

جرم غروب ماسیده روی پنجه‌هی غبارآلود
روح غروب نیست؛
باد است، شیون عیث باد است .
تا دور دید من ؟
دود است، دود، دود!

بسیار خوب
آغاز گشت شعری
اما ...
برداشت خوب نیست ،
در من غم غروب
بسته است نقطه ولیکن شروع شعر
احساس کوب نیست .

ها... خاموش گشته آتش سیگارم
کبریت می‌زنم .
خیازه‌ای میان دو بازویم ؛
ویراژ می‌رود .

انگار
با استخوان مهره‌ی پشم
کفم
یک دست تخته نرد آغاز کرده است .

۲۶ / میعاد در لجن

تاق ... تاق ... ناراقا
جف شش
آنخیش .
باد پریش
پنجره را باز کرده است!

از هتره گربه‌ای به لب چینه می‌پرد .
بوی پیاز داغ :
پیچیده در فضا .
گویی که پیکرم تغییر می‌شود
و چیزی درون من، تحلیل می‌رود
سیگار می‌کشم

سیگار می‌کشم
و فکر می‌کنم که چه آسان
از پشت پنجره، از اینجا
با خیز می‌توان

روی پیاده روی سمتی پرید و مرد
یک آه و بعد، خراب .
له، تخت، چون کتاب!

تصمیمیم... ها... آها ...
آب دهان بی‌مزه را جمع می‌کنم
آنچ... آنچ!

تف در فضای تیره کمی چرخ می خورد
روی پاده روی سمتی شلاب ...

از کوچه عابری که می گذرد نعره می کشد :
- ای خار !!! مواطن باش

سیگار می کشم
و نکر می کنم که لاشهای پاشیده و کلیف
در پیش پای رهگذران، نیست

چیزی جز اختلال؛
در نظم، در امورا
از این گذشته دور از نزاکت است
قانون در این میان

تكلیف خویش را به صراحة ابراز کرده است
هم شهر زشت می شود

هم سد معبر استا
در این میان کدام گره باز می شود
از روح ما و من ..؟

یک نکه پاره گوشت لهیده ،
یک مشت خون دلمه بسته بدبوي
و یک توده استخوان، که کم از تف نیست؟
آری تف است، تف، تف سر بالا!

از غرولند اجتماع گذشته
بگذار و بگذاریم، سخن کرتاه

سیگار می کشم

سیگار می کشم و دگر بار
شعر غروب را آغاز می کنم

جرم غروب ماسیده روی پنجه‌ی غبارآلود
روح غروب نیست
باد است، شیون عبت باد، باد، باد!
تا دور دید من
دود است، دود، دود
انبوه تیرگی آماس کرده.. نه!

نه ..

تصویر پاک نیست
در من ملال هست
در شعر حال نیست
البته .. شعرکی سنت ولی در دنای نیست
سیگار می کشم
سیگار می کشم
سیگار .....

پاییز پاییز پاییز

و آنتاب خسته‌ی بیمار
از غرب می‌وزید
پاییز بود
عصر جمعه‌ی پاییز.

له له زنان،
عطش زده،
آواره؛
باد هار،
یک تکه روزنامه‌ی چرب مجله را
در انتهای کوچه‌ی بن‌بست
با خشم می‌جوید.

تا دور دید من
اندوهبار غباری گس
در هم دویده بود.

قلیم نمی‌تپید
و باورم به تهنیت مرگ
شعری سروده بود.

من مرده بودم
رگ‌هایم

۳۰ / میعاد در لجن

این تسمه‌های تیره‌ی پولادین
بر گرد لاشه‌ام
پیچیده بود.

من مرده بودم
قلبم در پشت میله‌های زندان سینه‌ام
از یاد رفته بود
اما هنوز خاطره‌ای در عمیق من
فریاد می‌کشید.

روییده بود
در بی‌نهایت احساسم
دهلیزی
متروکا
مه گرفته
و خاموش!

فریاد گام‌های زنی
چون قطره‌های آب
از دور دور، دور ذهن
در گوش می‌چکید
لب‌تشنه، می‌دویدم سوی طین گام
اما...

تداوی فریاد گام‌ها
از انتهای دیگر دهلیز
در گوش می‌چکید:

۲۱ / العروض و حماسی

تک تک
چک چک
چه شرینی ... چه طنینی!

برگ چنان خشکی از شاخه دور شد
چرخید در فضا
در زیر پای خسته‌ی من له شد
آیا

دست پریده‌ی مردی بود؟
لبریز التماس؟
فریاد استخوان‌ها بش برخاست

جرق
آو...!

و آنتاب خسته‌ی بیمار
از غرب می‌وزید
پاییز بود
عصر جمعه‌ی پاییز

زمزمه‌ای در محراب

در غریب شب این سوخته دشت
من و غم، آه ... چه بر من بگذشت

کاروان گم شد و خاکستر ماند
کرکس پیر دل من می‌خواند:
ای عطش در رگ من جاری باش
شعله زن دودم کن کاری باش

رگ غم سوخته، ای ریشه‌ی من
بمک از طاول اندیشه‌ی من

دشت شب تاخته‌ام خاموشم
موج خود باخته‌ام، مدهوشم

طفل آواره‌ی شهر خوابم
تشنه‌ی خویشتم، گردابم

برگ پاییز بدست بادم
ریخته، سوخته، بی‌بنایم
کاروان سوخته‌ای چاوشم
در بدر زمزمه‌ای، خاموشم

گره کور، غم بازم کن

۳۳ / نصرت رحمانی

قصه پایان ده و آغازم کن

ای تو گم، نامعلوم، ای ناباب
گنگ نامعلومی را دریاب

دست پیش آر که رفتم از دست
دامنم گیر که هیچم در هست

من و تو چیست؟ چه بیشی چه کمی؟
چه کویری و تمنای نمی

من و تو چیست؟ من و من باشیم
روح تنگ آمده از تن باشیم

بگریزیم و به هم آویزیم
عطشی در عطش هم ریزیم
نفسی در نفس من بفشنان
بکشانم، بچشانم، به نشان

بکشان بر سر بازار مرا
جان فدای تو، بازار مرا

سنگ بدنامی، بر جانم زن
کوس رسایی، بر بامم زن

زندگی چیست؟ سراب است، سراب
نفس پاشیده بر آب است، بر آب

عشق، خونابدی دل نوشیدن
کفن ماتم خود پوشیدن

آرزو، گور کن دشت جنون
نانش از عشق و شرابش از خون

Jeghd peryest sevadat dr qaf
Nghme ash laf, hme laf gizaf
Merhem sonxten az sakhettan ast
Che qumarri ke hme baxhten ast

زندگی چیست؟ مرا باد بده
آنچه می‌دانم بر باد بده

Torbiyai tor be cheshmanam kesh
Teshdam, teneh atsh, atsh

Tishbe br ribshe jan doxteham
Dl be hr shuleh e gom sonxteham

Bad owarh e gorsitanem

بذر پاشیده به سنجستانم

برق منشور یخین رازم
پر سیمرغ غسم، بگذارم

پیش از آن لحظله که نابود شوم
شب شوم، شعله شوم، دود شوم
نعره‌ی سوختدام تفریشم
چون خدا دربدار و بی دینم

در غریب شب این سوخته دشت
کرکسی پر زد و نالید و گذشت

۶×۴

یک خنده‌ی ملیح
کمی شرم
به ... به ... چه (سورپریزی)
نیم رخ
نه ... این طور...، خوب
یک لحظه...، آه...
تیک، تاک

بسیار خوب
خواننده‌ی عزیز آزاد باش دیگر
با نور خوب و زاویه‌ی مرغوب
عکسی از آن جناب گرفتما

و با این عکس...،
یک لحظه‌ی عیش ز زندگی ات را
ثبت کرده‌ام
اما...، در این میان حمایت خود را نیز
تایید کرده‌ام

با من مبار که خونم

گیرم بهار نیاید
این انتخاب مرا شاد می‌کند
(بیهوده مردن)
تابوت خالی باران را
در پهنه‌ی نبرد به خاک سپردن

گیرم بهار نیاید
همدرد

با من مپیچ که تلخم
گیرم که ابر نارد
با من بیار که اشکم

آنجا

در معبر سیاه کسی نعره می‌کشد؛
سخیانت
بر ما درین روزن هر گوش بسته بود
در انزوای چشم شهیدان
شب لرد بسته بود
اما...، بهار نیامد
و پهنه‌ی نبرد، در انتظار قطره‌ی خونی هلاک شد.

گیرم بهار نیاید

۳۸ / میعاد در لجن

این انتخاب مرا شاد می‌کند
(بیهوده ماندن)
در سوگواری یاران نیمه راه
هرثیه خواندن

اما...، اگر بهار نیاید؟
با من میچ گه تلخم
گیرم که ابر نبارد
با من بیار که اشکمها

ای درد...، اگر بهار نیاید؟
همدرد، اگر که ابر نبارد؟
از گور ما چگونه توان روئید
مردانگی و عشق؟
همدرد اگر که ابر نبارد؟

بر سنگ گور ما چگونه توان سود آسمان
انگشت‌های نازک خود را به انتخار؟
به اینکه یاس در رکاب من و کینه پار تست
همدرد
من را خموش کن
من را فرب ده

با من بگوی که در این فراختنای

یک مرد زمزمه خواهد کرد
در انزوای خوبیش که آنها
در قحط سالی شویم
با عشق زیستند
و با شمشیر بر خاک ریختند

ای وای، اگر بهار نباید
ای وای اگر که ابر نبارد!
من را فریب باش
آرام کن
با من مبار که خونم
ای پاک، ای شریف
هم درد، هم سرستا

میعاد در لجن

رقیب

پرورد، رمید

از لب انگشت او پرید
(سکه)

گفتم: خط

پروانه‌ی مسین

پرواز کرد

چرخید، چرخید

پرپر زنان چکید؛ کف جوی پر لجن

تابید، سوخت فضارا نگاه‌ها

برهم رسید

در هم خزید

در سبته عشق‌های سوخته فریاد می‌کشید:

س‌ای بأس، ای امیدا

آسمه سر به سوی «سکه» تاختنیم

از مرز هست و نیست

تا جوی پر لجن

با هم شناختیم

آنگه نگاه را به تن مکه باقیم،

پروانه‌ی مسین

۹ /صرت رحمانی

آینه وارا بريا نشته بود در پنهانی لجن
و هردو روی آن

خط بود
خطی به سوی پرج، خطی به مرز هیچ

اندوه لرد بست
در قلبواره اش
و خنده را شیار لبانش مکید و گفت:
— پس... نقش شیر؟
روندید اشک
خاموش گشت، خاموش

گفتم:
— کنام شیر لجن زار نیست، نیست
خط است و خال
گذرگاه کرمها
اینجا نه کشتگاه عشق و غرور است
میعادگاه زشتی و پستی است.

از هم گریختیم
بر خط سرنوشت
خونابه ریختیم.

شب درد

چه دردنگ شیب بود
سکوت بود و جنون بود
فضا برآده آهن
ستاره لکه خون بود

غريبی از خم ره رفت
صدای گامش: غم...، غم...
طنین به خلوت ره بست
گرفت پنجره ماتم

برید مرغی در باد
به سوی جنگل آهن
درون مقبره‌ی من
کشید خاطره شيون

چراغ‌های خیابان
تمام پرپر گشتند
سپیده پنجره را شست
کلاع‌ها بر گشتند
چه دردنگ شیب بود

ماشه را چکاند

لرزید در عمیق آینه تصویر
پر زد کلاگی از لب دیوار
بادی وزید و پنجره را بست
باران گرفت نرم
اندوه پیله بست

با خویش مرد گفت:
احساس می کنم
تا مرز بی نهایت
آنجا که انجاماد،
در روح هر روان شده‌ای جاریست
راهمی دراز نیست

اما...، خدا اگرچه بزرگ است
و عادل کریم:
و کیست و که چیست...
بی شک
در انتظار لاشی من نیست

باری، سخن دراز شد
از لابلای زخم خرافات
سمبراث رفتگان-

۴۴ / میعاد در لجن

چرک آب باز شد
بهتر که بگذریم...

اینک سه هفته می‌گذرد، اسلحه‌ی من
خمپاره می‌کشد، درون کشوی میز

برخاست
تک تک فشنگ چید در انباره‌ی خشاب
و روپروی آینه
آرام، ایستاد!
نیم رخ

هدف گرفت میان شقیقه را
خوردند ثانیه‌ها یک دقیقه را
و...، زیر لب شمرد:
-یک

دو
و ... ماشه را چکاند
گمپ،...، انفجار...، دودا

در روی آینه ترکی همچو عنکبوت،
روید
تصویر مرد
از عمق آینه
در پشت عنکبوت

دیوانه دار فهمه سر داد

باران گرفته بود
در پشت شیشه ها
می کوفت مشت باد

نوشتم: ۵

گفتم:

شعری برای تو
لبخند مرد
اندوه خیمه بست

بی باورم! عزیز
هر عددی شعری است
و (۵) شعر عدد هاست، شکل قلب
(۵۵) بیتی ز نک غزل عاشقانه ایست
سرشار از دریغ و تفاهم
نفرین به عشق، فسون جاودانه ایست

بی باورم! عزیز

هر عددی شعری است

و (۵۵۵) آه...

سرخ و سپید؟

زرد و سیاه؟

هر گز سرود اتحاد ملل نیست
نفرین به احتمال محالی است.

بی باورم! عزیز!

هر عددی شعری است

حتی (۰۰۷)

مقدس ترین ترانه‌ی این نسل مبتدل

یا (۰۸)

عنوان انتظار!

بی باورم! عزیزا

هر عددی شعری است

و (۱۳)

نک شعر شعرهای عدددهاست

منثور و نحس، نحس

چون سرنوشت من

بی باورم! عزیزا

هر عددی شعری است

از (۰) تا یه بی ...

اندوه مرد

وسواس خیمه بستا

تا بی نهایت

در سایه‌ی مرطوب چرکین سیاه من
در این شب بی مرز
مردی است زندانی
نوری است سرگردان

در مرگ من آن سایه در خود رنگ می‌بازد
در سایه موجودی است
که نور در خود نطفه می‌سازد
آنگاه می‌میرد

من دیده‌ام مردی که روزی سایه‌اش در پیش پایش مرد
نور پلیدی سایه‌اش را خورد

در روح من تصویر کم رنگی
پیدا و پنهان می‌شود هردم
چون سایه‌ای بیمار
در آب‌های تار

تصویر می‌خواند:

من مردگان را دوست می‌دارم
آنها نمی‌میرند هرگز، چون
از همدیگر بیگانه می‌باشند

سرگشته‌گان
بی سایه می‌باشند

در این شب بی‌مرز
در این شب لبریز از اندوه
باران نرمی شیشه را می‌شوید، آرام
تک سایه‌ای حیران و سرگردان
پاشیده بر دیوار

دیوار می‌ریزد فرو آوار
آوار
احساس من، احساس بیمار

۵ / میعاد در لجن

نمک

نمک شوره زار شعرم را
روی زخم غم تو پاشیدم
شب شدم، مه شدم، تیاه شدم
تاز تو پیکری تراشیدم

چشم تو ،
چشم‌های تباہی بود
من به جز غم در او نیافتیم
پرده‌ی راز ننگ تو کی شد؟
آنچه چون عنکبوت باقیمی

رفتی و واژه‌های شعرم را
هر چه بر هم زدم نشد زنجیر
من چه تدبیر می‌توانستم
ای خدائی پلیدا
ای تقدیرا!

تهی از مرتب داغ بوسه‌ی تست
ای دریغ
ای دریغا پیاله‌ی لب من
عطر بر ف سپید اندامت
می‌دود در سیاهی شب من

۵۱ / الصرت رحمانی

از نگاهت به مخمل چشم
کوششی کن جرقه‌ای بچکد
برکه شو در کویر بالین
تا ننم پیکر تو را بمکد

تو و من
من و تو نطفه‌های شبستانیم
از می تلخ لحظه‌ها هستیم
در دیار خدا پرستانیم
ای دریغ
ای درینما که بس خدا هستیم

من چه تدبیر می‌توانم کرد؟
طفل تقدیر خسته‌ادر خوابی
بیشهی سینه‌ام تنهی است ، تنهی
بازگرد
بازگرد ای پرنده‌ی آبی ا

طرح

بر روی کاغذ سیگار
طرح زنی کشید
طرحی چو دود، چو رویا
رو کرد سوی من
و ... گفت:
لطفا کمی توتون

با پنجه های ساحر خود گرم کار شد.
پیچید، با ظرافت، سیگاری
کنج لیش نهاد
کبریت را کشید.

دود
رقصید در فضا
از حلقه های دود
طرح زنی در میان فضا ریخت
طرح زنی
بی سر

برخاست، رفت.

برداشم

سیگار نیم سوتخته اش را
آهسته باز کردم، دیدم!
طرح سر زنی
مانده است روی کاغذ ته سیگار

غزلی در شب

به سیرم آنکه شبی بزم غیر روشن کرد
کفن ز اشک ز خونابه شمع بر تن کرد

چنان خراب به میخانه ام کشاند غمت
که کوزه دست به سر کوفت جام شیون کرد

ز سینه ذرهی آواره گرد غم نزدود
اگر به چشم خورشید پاک دامن کرد

ز تنگ چشمی و نیش زیان کسی مهراں
که بند، دست حوادث به پای سوزن کرد

چو خم ز سینه خروشید و خست بر سر کوفت
به کنج میکده لولی وشی که مسکن کرد

در آستان خرابات خاک راه شدم
بسوزد این دل غافل چهها که با من کرد

چه کشنگاه غریبی است دشت سینه‌ی تو
که عشق کاشت که جز درد و رنج خرمن کرد؟

شعر تازه

(بیرای آنها که می برسند تازه چه شعری سروده‌ای)

-تازه چه شعری سروده‌ای که برآرد
غم ز دل و مرهمی بر آن بگذارد؟

-تازه چه دارم؟
دو چشم خسته که دیگر
جز غم و نفرت به جای اشک نبارد.

-تازه چه دارم؟
لبی که جز عطش خون
شعرِ تر و بوسه‌های گرم ندارد.

-تازه چه دارم؟
دلی که گر پیذیری
آرزویت را به دست باد سپاردا

-تازه چه دارم؟
دو چشم خسته که دیگر
جز غم و نفرت به جای اشک نبارد.

-تازه چه دارم؟
دو دست خالی و خونین
 بشکند ار دست دوستی بفشارد.

۵۶ / میعاد در لجن

-تازه چه شعری سروده‌ام؟ برو ای دوست
ناخن من پشت کس درین نخارد.

عطر کهنه

شب بروی عطر کهنه‌ی مهتاب می‌داد
باران مویت سینه‌ام را آب می‌داد
بوی تن سبزت چو افیون خواب می‌زد
بیهوده چشمانت نوید خواب می‌داد.

چشمت به زیر تور مژگان شرم می‌کرد
دستم خمیر سینه‌ات را نرم می‌کرد
گوئی اجاق دیده‌ات با اشک می‌سوخت
نا سرد چال سینه‌ام را گرم می‌کرد.

شب بود و من
شب بود و من، غم بود و شب، غم مست و من مست
زنجیر دندانت لب فریاد را بست
از پره‌های بینی ات وسوس اس لغزید
روی سفالین ترد لبه‌های تو بشکست
من مست و غم مست

عشق تو آن شب در دل من دود می‌شد
رود رگت از گریه زهرآسود می‌شد
شن زار خشک خواهشت سیراب می‌گشت
در من تو میمردی و شب نایود می‌شد.

افقونی شب

شب بوی عطر کهنه‌ی مهتاب می‌داد

باران مویت سینه‌ام را آب می‌داد

دیوانه‌ی غم

گونی اجاق دیده‌ات با اشک می‌سوخت

بیهوده چشمانت نزید خواب می‌داد.

سیز و کبود

دیرگاهیست آرزو دارم
ای زن سیز چشم در یک شب
تخم چشم ترا برون آرم،

زیر دندان خویش بفشارم
بیکم سیزهای ماتش را
تا دو چشم تو هم کبود شود
شب شود

غم شود
غروب شود.

تا شود رنگ زندگانی من
رنگ اندوه جاودانی من

۶۰ / میعاد در لجن

پلوف

هرگز شکست حنارت نیست
پیروزی
پاسدار اسارت نیست
این کهنه قصه را
زنجرهای پاره به من گفتند

- دیدم
- دو کارت
-- هرسی

- اما...، یغمیران مرسل و نا مرسل، انبوه شاعران؟
- گاهی دوجین، دوجین به خاک فرستادم.

- پاس
- پس متن ها و دواوین
- در کار خشت زدن ماهرند (سعدی) ها؛
[در غربت غریب طرابلس]
- من نیستم
- تو؟
- جا

- تاریخ...؟
- سقراست، سق می زند اساتید عینکی
- دوبل
- دیدم، شما

۶۱ / الصوت رحمانی

- من نیشم

- نباش

- بازی کنیم ، تو؟

- من ... دست

- رو کن

- دو هفت

- رنگ!

آه .. ، لذت

لذت تخدیر باخت، باخت!

آری شکست حقارت نیست

در هر قمار، در هر نبرد، در هر تضاد و تفاهم

دیگر...

پیروزی است باخت!

اینک

هر تک گلوله .. ، آه

فرص مسکنی است.

تله آنها که مرده اند از مرگ نمی ترسند

چون من

چون من که بارها

مردانه مرده ام

تابوت خویش را همه‌ی عمر

بر دوش بردہام.

بازی کنید
از باختن نهر اسید
پیروزی است باخت
یا آنکه زار، زار بگرید
بر پای من که در وطن ام خست می‌زنم
در غربت قریب دیارم

بازی کنید
از باختن نهر اسید
هر گز شکست حقارت نیست
و پیروزی
پاسدار اسارت نیست
این کهنه قصه را
زنجیرهای پاره به من گفتند

زنجیرهای پاره به من گفتند:
- در هر قمار، در هر نبرد، در هر تضاد و تفاهم
پیروزی است باخت
شب تلخ و خسته است
من می‌روم
بر جدول سطوح متون باز (اکردوکر) بازی کنم.

با دمستهای خالی و خونین
تنها

با مردگان قمار نوان کرد، شب بخیر!

بازی کنید.
از باختن نهر اسید
شب تلخ و خسته است.

اینک قمار، تلخ نبردیست
با بادهای شبزده و آندوه
اما..، چه می برمیم؟
چه می بازیم؟

بازی کنیم
یا از هراس
هر لحظه، لحظه‌ای ز زندگی خود را
بر این حریف رند که نامش زمانه است؛ بیازیم
بازی کنیم
یا از هراس بمیریم.

بازی کنید.
از باختن نهر اسید
آنسان که پشت مرگ برلزد
اینگونه باخت چه زیباست
بازی کنیم.

به ما دروغ گفتند

آری.... غریب فربی بود
با فندگان لاف نوشتند:
[خرابه‌های ری
کنار تهران است]
خواندیم - گرچه تلخ فربی نبود بیش،

در قلب‌های کوچک ما
درد شکنجه‌ها
با شیون غمین همان ترکه‌های خیس
فریاد می‌زدند:
سویرانه‌های تهران
کنار ری و نیدا

آری فربی بود تلخ فربی
لافندگان به یاوه نوشتند
-نان و پنیر لذیذ است «
اما

یک عمر سق زدیم
نان و پنیر لذت نداشت!

ای کاسه‌های داغ‌تر از آش
هر واژه حلقه زنجیر
هر جمله میله‌ای

و هر کتاب زندان بود!

شب‌ها و روزها
 بیهوده سر به میله‌ی هر جمله کوفتیم
 از لای میله‌ها
 در انتظار گذشت زمان چشم دوختیم
 خاموش سوختیم،
 خاموش
 پاری زمان گذشت و زنگ مدرسه نالید.

لافندگان هر زه نوشتند:

- دین

تریاک توده‌هاست
 آئین برده‌هاست.

تریاک توده‌ها
 تریاک بود، همان تریاک
 باور نمی‌کنید
 دارندگان دین
 تریاکی‌اند؟
 و...

تریاک خانه‌ها ز مساجد فزوون ترند
 باور نمی‌کنید؟

۶۶ / میعاد در لجن

لافندگان به خیره نوشند:

- مطرح نیست ا

این خشک کشتگاه تشنگی خون است؛

بارید اشک و خون

بر خاک دلمه بست.

از کشتگاه خشک،

چیزی بجا نماند.

از ما گذشت

اما....، فریب بود، تلخ فریبی.

فریاد میکشند هزاران سیاه بخت:

- سعادت

هر چهارشنبه در این شهر اطراف می‌کند.

فریاد می‌کشند:

- قلک در طفل

باید نهی شود.

خوبیختی مهمان شهر ماست

بیچاره کودکان!

خوبیختی، ای گد!!

خوبیختی، ای حریص شکمباره .

بس نیست

آخر، بگو...، بگو...،

از جان ملت

٦٢ / المصتر رحمانی

از جان کودکان تو چه می خواهی؟

بس نیست؟

زنجبیر بافها

بافنده لافها.

تو خسته می‌شوی

تو تشنه می‌شوی
تشنه تر از کینه
و خسته می‌شوی
خسته تر از یاس.

پروازگاه دیدهات این بار نیست

آنجا

آن بستر سپید که دیریست، عقره‌ها، بر فراز آن
در هم خزیده‌اند
خوابیده‌اند، زمان را جویده‌اند
آن ساعت عقیم!

پرواز می‌کند، نگاه سیاهت تا

میعادگاه کاج
و می‌گریبی:
- آه اوست?
او؟

او که سال‌های سیه، انتظار را
در خویش پرورید؟

آسیمه، تشنه، سوی پله می‌دوی
از شیب پله‌ها
و از نشیبا

تا دور دید تا وعده گاه کاخ
چون بادهای خزانی
در دود تلخ غروبی پیر

در وعده گاه کاخ
کسی نیست
جز خشک برگ‌ها
و باد مرویه‌ها

اینک تو خسته‌ای
خسته‌تر از من
و تشنه‌تر از یاس
سیراب‌تر ز نفرت و آواره‌تر ز باد
تن می‌کشی به سوی کاخ عاج خویش
ز میعاد‌گاه کاخ

با آرزوی سوخته و بادهای تلخ
در هر نشیب و شیب پله
که یاس‌اند یا امید
در هر نشیب می‌اندیشی؛
او ممال‌ها عطش زده در انتظار ماند
و در هر شیب
- میعاد‌گاه را تله‌ای کرد
در انتظار ماند

۴۰ / میعاد در لجن

آن دم که با عطش بسویش می‌شتابتم!

دیگر توان بجا نمانده سرت گیج می‌رود
و می‌گریبی:
سیک لحظه زودتر، و شاید...
این سرنوشت بود...

چون برگ مرده‌ای به کف باد
در نشیب و در نشیب!
آه ...

از گوشه‌ی لبان هوس خیزت
خون می‌جهد برون
در درد تیرگی
از پشت کاج‌های سرکش میعادگاه
آرام چون شیخ به پیش می‌آید
خم می‌شود به روی تو ... آرام
گل خنده‌ای ز گوشه‌ی لبه‌ایش
می‌روید

در لرد تیرگی غروب پیر
گم می‌شود
آرام

هفت کوی عشق

بی بیم گریبدیم
با ابر و باد و درد
راندیم گریبدیم و نالیدیم
تا مرزهای بی سرانجامی

آوازها در سینه‌ها خشکید
بیهوده می خواندیم
بی گاه و اماندیم
در پهن دشت بی سرانجامی.

ای رفته از هر دست
و امانده در هر راه
بیگانه با هر خویش و با هر کیش
آواره‌ی هر هفت کوی بی سرانجامی
ای ابر و باد و درد
بیهوده می گریبد و می نالید و می نالید
از کشتگاه مرگ
روح شهیدی بر نخواهد خاست.

غم او مد و غم او مد

غم او مد و غم او مد
کدوم غم؟
غمی که در شبیم بود
کدوم شب؟
شبی که در تبم بود
کدوم تب؟

همون تب
که شعله زد به جونم
به خرم من ایمونم

خاموش بود
الو شد
کپه بود
ولو شد
نمی دونم چطور شد
لایموز هم واز کرد
هدبیونو آغاز کرد:

قدیما، قدیم، قدیما
نديما
بادبادک فرفره

تیل به تیل قرفه
 تیرکمن چراغا
 غروبی کلاغا
 سفره‌ی چرب خالی
 رو قالی
 شُرُشُر تند بارون
 نور ناودون
 قایم موشک تو کرسی
 قاب و قدح توی رف، لاله میون طاقچه
 درخت مو تو باعچه
 قل قل آب قلبون
 قصه و چخوت نججون
 حسن کچل تو زندون.

بگیرین؛ بیندین؛ به هذیونم بخندین

غم او مرد کدوم غم
 همون غم...
 [مردمها]
 جنده‌ها بارها
 قصدها کتابا
 آرزو فسونه
 کوپر بی‌جونه.

جوونی، دود شد، دود شد
نیست بود، بود شد
دود، چه نابود شد
تب او مد غم او مد، شب او مد
کدوم غم همون غم شبونه، همون همون فرونه

نشن‌ها	گورها
عصاها	کورها
ترانه‌ها	ناله شد
شراب صد ساله شد	
بوی غلیظ افیون	
تب نسل، تبی غریب و هذیون	

تب او مد غم او مد شب او مد
کدوم غم؟ غمی که در شبیم بود، کدوم شب؟ شبی که در تبیم بود.
لبامو ز هم واز کرد
هذیونو آغاز کرد:
وای، وای،
بگیرین، بیندین، به هذیونم بخندین، به خندین، به خندین!
بسوزید، لبامو به هم بدروزید.

زراحت

بر طاول عقیم
بر خوابگاه باد
بر کشتگاه سوخته‌ی قلبات

بر خاک و خون چرک
چه خواهی کاشت؟
جز مرگ، مرگ و مرگ
و چه برداشت?
جز باد
باد
باد!
پاییز در خم راهست.

چه خواهم کاشت؟
صداقت
پاییز در خم راهست
این دانه بی‌ثمری نبست
خرمن من چیست؟ چیست?
حماقت!
یک عمر خورده ایم
و اینک

می دانیم
در آرزوی چنین میوه ایست نسل
آن سان که کاشتند و خوردیم

بیهوده قصه‌ایست
در زادگاه باد
گل دانه‌های عشق نشاندن
با خرون و اشک
بر قلب سوخته آب رساندن
زهدان نحک را

تابوت کرده‌ایم، تابوت گل
تابوت عشق، چنین نیست؟
بیهوده نیست؟
در گور کشتگاه هر سو شناختن
تا دور گمشده بیهوده تاختن
چیزی نیافتن

من خسته ام
پاییز در خم راهست
شب پیر و دل شکسته، نعره‌ی من رعد
ره تیره خسته، دیده من برق
و داس، مرده ریگ شهیدان
دیریست نشنه است
چنان مرگ

این ناله نیست
شیون عبیث باد است
پاییز در خم راه است

گفتی...، که کاشتند و خوردیم
اینک زمان کاشتن ماست
بر طاول عقیم
بر تپه‌های سوخته
بر خاک و خون و چرگ
چه خواهم کاشت؟
صدات ا
و بهره چیست؟
حمامت ا
برای نسل ا

نسلی دگر، نسلی که آرزوی خوردن آن را
باید به خواب بیندا

شب شکوه ستوه

شب شکوه ستوه
مرا به باد سپردي، به بادهای غریب
سپردن آسان است

شب شکوه ستوه

مرا چو کودک بی باوری، به همه‌ها
به خون دلمه بسته‌ی باران سپردي و رفتی
به خوبیش سپردي
گذاشتی رفتی
گذشتن آسان است

شب شکوه ستوه

نه اشک بود نه باران
تداءوم خون بود

چه بارشی که زمین را به آسمان می‌دوخت
ز پشت پنجره‌ی خون و شب کسی گریید
چه دردناک گریست

چه درد، درد، چه دردی است گریه مردان
نه درد آسان است!

شب تسلیل ماتم

شب ستوه و صبوری
شب سکوت و سکون

ز هرم حرمت تردید در کویر جنون

من آب می‌گشم
یقین چه جادویی است
اگر درون سینه حکومت کند چه نیرویی است
یقین تو را می‌برد
یقین.

شب شکوه سترة
شب تراکم اندوه
شیبی که می‌بیشم
چه ساده است تنفر و احمقانه غرور
قرارداد کلینی است عشق،
آری عشق!

شیبی که می‌نالیم
چگونه باورمان شد که عشق درمان است؟
چگونه؟ آه
هنوز خاطره‌ها می‌جونند دل‌ها را
چو زخم‌های گرسنه

کسی نمی‌داند
کسی چه می‌داند
که پشت پنجره‌ی شب کسی است سرگردان
طنین گریه‌ی او پشواندی سوگ است
کسی چه می‌داند
تو هم نمی‌دانی

تراکم شب را
طین شیون مردان به خون می‌آورد.

شب شکوه متوه
شب تفاهم نیست
شب است و گرداپ است
کلید صبح میان عمیق مرداپ است
شب لجن زده‌ایست.

کسی نمی‌شنود
تو هم نمی‌شنوی
توبی، که... سنگ...، صبوری را
چو سکه در ته مرداپ شب رها کردی
فضای سینه عفن چون عمیق گنداب است.

شب شکوه متوه
سخنی مباش چو باران
که نیست تشنه لبی
سخنی مباش چو باران
که در میان لیان، شط چرک و خون جاریست
سخنی مباش، مبار
که نیست تشنه لبی
سخاوت آسان است.

شب شکوه و متوه

شبی که نار بافتی و بود
 شبی که پود بافتی و نار
 شبی که رشته، رشته در این تنگنای دام بستی و رفتی
 امیر پیله‌ی شب! عنکبوت دوداندود!
 طین گریه‌ی مردی سکرت را ہو سید
 و قشر ظلمت در هم فشرده را ہو سید
 شب جدایی‌هاست
 شب رهایی‌هاست
 رهایی آسان است.

شب شکوه ستوه
 چو پیر پرت درختی
 به زیر تسمه‌ی بی‌رحم باد افکنندی
 چو برگ دور شدی، دور، تا نهایت دور
 یقین ترا می‌برد، یقین چه جادویی است
 اگر درون سینه حکومت کند چه نیرویی است.

گذشتی آسان است
 شنیدن آسان است
 اسارت آسان نیست
 حقارت... آه.

شب شکوه ستوه
 شب سکرت و سکون

شب من است، شب من
در این لزج شب چرک
اسارت آسان نیست
حقارت... آه.

تو را...
به مرگ می سپرم... آه... مردن آسان است
طنین هق هق مردی درون شب پیچید
به سرفه شد تبدیل
و سرفه ها به گلوله... گلوله... پی در پی
چه مردن آسان است!

بازی با کلمات

عشق در پنجره هاست
در شکاف پلک کر کره هاست
دست های خوین
پنجره را می بندد

ای طریف
چه گذشت
چه گذشت
که .. هنوز
چفت ها می خندند
اشک ها خنده بلب می بندند!

عشق در پنجره هاست
در شکاف پلک کر کره هاست
دست های پنجره را می بندند
دست های شب و باد
دست های تب و یاد
دست های خوین.

ای طریف
حرمت از پهنه‌ی سنت متواری شده است
پرده‌ها حامله آند

پرده‌ها

باورم کرده شکره‌های آن دستاده شدند.

درست سبب نجات را می‌بنند.

مهراس

ترس در تاریکی می‌روید

ترس با باد سخن می‌گوید

ترس چیزیست که می‌ترسد و می‌ترساند

تو مترس.

تشنهام

تشنه را باده تو باش

چه حریقی رخ داد که چنین می‌سوزید

سرختن بی‌دل من

تهمنتی است

نقسم می‌بخشد قاطعیت پشکستا

تشنهام

و قدح‌ها ز عطش می‌سوزند

تشنه را باده تو باش.

چه سخن‌ها باقی است

مرگ..

مرگ دیگر سخنی استا

سخن از عشق مگو

جام‌ها را پر کن

عشق

یادگاری مت است که در خاطره هاست.

مرگ .. مرگ

باورم خائن نبست

مرگ دیگر سختنی است

مرگ تک نقطه‌ی پایان سخن‌هاست و عشق

چو هر زیبائی است

آه ... چه پر گفتیم، پر گفتیم و پر

بگذریم

قلب‌ها تاریک است

آنچه باقی است دم است

چه شب کهنه‌ی مانوسی، آه...

تشندهام.

جام‌ها را پر کن

تا سحر

روزگاری مانده است

خوب میدانی و میدانم خوب

حرمت از پنهانی سنت متواری شده است

واژه‌ها می کوشند

که در این گیر و گریز

دست و پایی زده شاید که به ثبیت رستند

۸۶ / میعاد در لجن

چه سخن‌ها باقی است.

تشنهام
تشنه را باده تو باش
جام‌ها می‌سوزند
عشق در خاطره هاست
ای طریف
مهراس

ترس در آغوش تاریکی مهمان است
جام‌ها را پرکن
جام‌ها
مهراس

چه حریقی رخ داد
که قدح‌ها زعطش می‌سوزند
تشنهام
گریه‌ام
مرده‌ام
باورم خانن نیست

باورم می‌گوید:
عشق در پنجه نیست
در شکاف پلک کرکره نیست
در پریش ذهن خاطره هاست

همه جا تاریک است
مرگ در تاریکی است
مردگانیم همه تنهی عشق
غرق در تاریکی
تاریکی
تاریکی.

۸۸ امیعاد در لجن

ای بی تو من

ای بی تو من خراب

شب بی تو خسته است.

ای بی تو من سراب

دیگر شتاب، توان را شکسته است

در من، منی پیاست

اما... نرفته دلشده‌ای در عمق خواب

جدایی چه خیمه‌ای

در شهر بسته است

اما...، نرفته دلشده‌ای در عمق خواب

ای دیدهات شراب

جرعه نگاهی

ای بی تو دل خراب،

تباهی.

در کنه من غم تو در این پر ستوه شب

پرواز می‌کند

در این شکسته شب چه سیاهی گرفته لرد.

ای بی تو من خراب خرابی

دستان باد

دیوارهای جدایی کشیده‌اند

در روی خاک
این ظلم نیست؟
ای بی تو من خراب؟

ای بی تو من خراب
شب بی تو خسته است
من بی تو خسته ام
و جدابان
در هم شکسته اند
ای بی تو ...
ای سراب.

بن بست از دو سو

این گنگ بودی
در من تکریز را
رخصت دهنده است!

بن بست از دو سوست
شب تار می‌تند
برآسمان کوچه را کد
آری همیشه کوچه‌ی بن بست را کد است
شاید که ...
باز... خود را فریب گشته‌ام.

این بُوی پای رهگذران شبانه است
که امید خفته را
تحریک می‌کند؟

بن بست از دو سوست
...، این گنگ بُوی
وسوسه را شاید
اما... فریب، فریب نمی‌دهد
بگشای پنجره تا این غریب بُوی بیالا بد
شب را
به خون خوش.

بن بست از دو سوست
 شب تار می‌تند
 این بویناک و سوسه‌آلود است
 محراب پاک بستر ایمان را
 این گنگ ... آه
 نه از باد است
 تو دامن است عشق، دریغی به کاغذین جامه
 هر سینه آشیانه‌ی بیداد است
 و نیست آنچه مانده به جز هیچ!

بن بست از دو سوست
 اینک
 فرنرت فاتحان قرار و تاب
 چون پشتواه‌اند، شکست شکیب را
 هر سو شتاب، شتابی کور
 این گنگ چیست؟
 پریشان نموده روح صبوری را؟

نه... بروی باد نیست، نیست
 من بروی باد را
 آن شب شناختم که در فقس سینه‌ام دوید
 شیون کشید.

چنانکه محال است

۹۳ / میعاد در لجن

طعم اش رخاطرم بگریزد
نه..، باد نیست
هر گز بروی پنهانی پشت کسی چو من
چنبر نبسته، باد
هر گز برای هیچ کس چون من
شیون نکرده باد!

شب تار می‌تند
با رشته، رشته‌ی تاریکی
در پودهای باد
اینگونه-
قشر ظلمت درهم فشرده را
درهم مهار کرده، به زنجیر می‌کشد.

انگار شب هنوز نمی‌داند
یا آنکه پنهانی حکومت مردان و بادهاست
و ... فواش ...

چرکین نقاب شب
تنهای پناهگاه
چه می‌گوییم؟
بهتر که بگذریم...،
باید که بگذریم
سخن بس.
شب بسته است، کوچه را کد را

بن بست از دو سوت
در پشت هر در خاموش
شک نیست
نهشی نشسته است
چون من به انتظار

بن بست از در سوت
این بوی گام رهگذری نیست
بگذار آفتاب نتابد
شاید سپیده نیز نیابد
و این معال چه زیباست.

شاید به پاکی نهفت حرم‌ها و حجله‌ها
از خون تازه‌ی زن‌ها
سیراب گشته
نور نتابد
ای آفتاب
ای ...

و کوچه راکد است
بن بست از دو سو
آری...، همیشه کوچه‌ی بن بست راکد است
آرام و بی قرار

۹۴ / میعاد در لجن

اما...، چگونه بوی به این کوچه رخته کرد؟
این گنگ
بری درنگ
بوی تحرک و مرگ امید نیست.

این بوی چیست مرا مست کرده است
و دعوت نموده است
ذهن مرا به پریشانی
با من بگو
بوی فساد تیغ دلیران نیست
در تیره ناک گور نام؟

بن بست از دو سوست
و کوچه راکد و تبل

ای پیر
رخصت

این...، بوی گند کوچه نیست که می‌گندد
با آنچه‌اش در اوست؟

این بوی گم شده‌ی مرگ نیست پیچیده لا بلای موی سیاه شب؟
مفروق بوی شبانگاهی
این نیست؟ نیست بوی تباہی؟

تضاد و تفاهم

ـ تنها

ـ تنها تو

ـ تنها تو قادری

ـ تنها تو

ـ آنگاه

ـ پروانه‌های تفاهم

ـ در خط دیدمان

ـ پرواز کرد

ـ تنها ...، من؟

ـ رفشم

ـ در من توان نبود

ـ در مرده جان نبود

ـ شکستم.

ـ دیری نرفت و رفت چه دیری

ـ اینک...؛ تضاد

ـ چون لبه‌ی تیغ

ـ در خط دیدمان پرواز می‌کند.

۹۶ / میعاد در لجن

با من متاب
با خود پیچ گناهی نیست.

نور
تنها نور

شهامت بی حاصل مرا
شجاعت پر بار
پنداشتی!

با گزینه پختند

ایمان بیداد

به عهدی داد

روح فریب‌ام، بی تو... بی تو

قانون گردابم، سرابم، نقش آدم

بی تو

بی تو

بی ایمنی، شوریدگی، در فعر خوابم

ای بی تو من بی خویش

بی خویشتن، بی کیش

خاری هدف گم کرده در دهلیز بادم، بی تو، بی تو

طیف غباری خفته بر دریای شن زار

خون شب‌ام

هذیان تب‌آلود دردم، بی تو

بی تو

رمز سکرت‌ام

راز بهت‌ام

رنگ یادم

بی تو

بی تو

ای بی تو، بی تو

۹۸ / میعاد در لجن

از زندگی بیزار
تا مرگ راهی نیست، بی تو

ای بی من و در من
بی من تو هم آنی و اینی
ای بی تو گرداب ویرانی
قانون بی رحم پریشانی
چنینی؟

پدرود...، پدرود
این اشک و حق حق، گریه مردی پشیمان نیست
مردان نسل ما
با گریه می خندانند، بی تو

ای بی تو من، بی من
آیا تو هم اینگونه می خندی؟
با گریه خندیدن نه آسان است، بی تو

در تاب گهواره

نگاهان،

صبر، نجابت را در تنگه‌ی آغوش شهوت افکند
و، رذیلت در سچله‌ی خاموش فضیلت ره یافت
چه سخن‌ها که ملامت می‌بافت
همه تهمت، همه لاف!

چه امیدی، که پرستشکده‌ی تنهایی
معبر کوچ جدایی‌ها بودا
و نمی‌دانستیم
کلمات

چه زیورند و چه بی‌مقدارند
و چه آسان با نه
می‌توان گفت آری.

ای ملامت ... آیا نفرت با کینه یکی است؟
نعره در خاموشی پنهان نیست?
برد، در باخت؟ و ... آه
دست‌هارا رو کن
اضطراب در ته جبب کسی در خواب است
که چو تو مضطرب است:

باد ... باد

شانز نیست
باد، پا
قادص در بذریست
ای ملامت، بس کن، باد راه، آن شب دیدی؟ دیدی.

بی گمان
حامل روح پشمیانی بود که چنان زوزه کشان در تن خود می‌پیچید
راستی باد چه پیغامی داشت؟
از چه کس؟
پیچش باد نمی‌دانی چیست؟
گردباد!

باد را باور کن
گردباد، قادر در بذریست
باد بیهوده نمی‌موید از بیداد است
گردباد،
کف گهواره‌ی من روییده است
بس مرا باور کن.

ای ملامت، بس کن
که همه بر بادیم
مرگ خواهد آمد

بس از آن آزادیم

۱۱ / اصرت رحمانی

میزگرد

کفتند:

ستک روی و تک اندیشی،
احیا کتنده‌ی رسالت ما نیست!
اینک زمان، زمان تبانی مت
و میزگرد
رشته پیوند!

آنگاه، مت مت، نعره کشیدند:
- آری، موافقیم.

دیری نرفت و رفت زمان نرم
سالن تهی ز رسولان عهد شد
سیگارهای نیم سوخته در روی میزگرد
و شیشه‌های خالی مشروب
فریاد می‌زدند:
سمائیم پاسدار حرمت اضداد
و مرز اشتراک

سیگارهای نیم سوخته کردند انتلاف
با شیشه‌های خالی مشروب
اینک...

در پیشتر میزگرد رسالت نشسته‌اند

۱۲ / میعاد در لجن

در حال رتق و فتق
[زنپور...، با ذکر]
این جمله نیست حد رسالت؛

شام

چه شبی است
شب شب.
انجماد به تن تاریکی پیچیده است
نور در راه روی سیم مسی زندانی است.

- شام...، شام
میز شام آماده است
در تابوت غذا را دیگر بردارید.
شام...، ساعت داریم
ساعت دیواری ا

چه شبی است
همه‌ی ساعت را خواهم خورد
عفریک‌هایش را
استخوان‌هایش را.
و شما، و شما
و...، تو، دیوارش را.
و...، تو هم
و تو.

۶۴ / میعاد در لجن

یاد

کلاغ پیر پرید
شکست شاخه‌ی تر
نشست خاطره‌ها
بروی شیشه‌ی در

شبی پریشان بود
که عطر غم‌ها ریخت
ستاره‌ها پیغ زد
به پلک‌ها آویخت.

شبی پریشان بود
درون کوچه‌ی پرت
کسی گذر می‌کرد
نه باد بود نه برگ
نه زندگی و نه مرگ
به شهر خاطره‌ها
کسی سفر می‌کرد.

درون هشتی خیس
صدای پایی سوخت
شکوفه زد اندوه
لبی لبی را دوخت.

کسی مرا می خواند
به شهر تاریکی
کسی سفر می کرد
کسی به جا می ماند.

به روی حلقه‌ی در
نشست دستی مست
زنی دری بگشود
زنی دری را بست.

ستاره‌ای گم شد
میان چشمدهی دود
ستاره‌ی من بود
در آسمان کبود
کجاست برکه‌ی دود؟

مرا صدا کردند
درون تاریکی
مرا رها کردند
چو سکه‌ای در آب
چو ناله‌ای در باد.

طین هق هق را
ز دور ذهن زمان

۱۶ / میعاد در لجن

درون من می‌ریخت
چو دودناک غروب.

شب پریشان برد
که گنگ خاطره‌ها
درون من می‌ریخت
شب بلند باد
درون من گریبد
و باد می‌گردید
میان خیمه دود.

دو دست تشه مرا
جدا جدا می‌کرد
شب پریشان بود
درون کوره‌ی شب
مرا رها می‌کرد.

شب غریبی بود
شب بلند ستوه
شب شکوه و جنون
مرا رها کردند
درون چشم‌های خون
به زیر آیله باد
جدا جدا کردند.

شب از نفس افتاد.

به روی سینه‌ی بام
غند برف سپید
مرا به رویا برد
پرندۀ‌ای که پرید
که عطر غم‌ها ریخت
به روی پنجره‌ها.

چو دود بر مرمر
به عمق مقبره‌ام
چو مار می‌پیچید
نفس نفس می‌زد
دو دست تشنۀ مرا
دوباره پس می‌زد.

دو دست خون‌آلود
اجاق چشم را
ز اشک و خون تر کرد
و ذهن خاطره را
گرفت و پرپر کرد.

شبی پریشان بود
طین شیون ... آه

۱۸ / میعاد در لجن

چکید در گوشم.
پرندهی خونین
صدای هن هن را
هنوز می شرم
هنوز مدهوشم.

شراب خانه کجاست؟

اینک نماز
بی قبله‌گاه، پریشان کیش
از من جهت پرس
قبله گاه تو اینجاست
محراب قلب من

در پشت من بایست
اینجا که قلب من
فریاد می کند
تیغه شمشیر خویش را
با ضربه ای به خشم نهان کن
در شعله‌های خون

فریادهای دلهره می آید
اینم یقین که دلهره چیزیست مثل میخ
و کار میخ مهار تحرک است
این است آنچه خشک کرده تو را بر جا
میخ دلهره و بیم
شایسته نیست که ثابت خویش را
با میخ‌های بهت و نهمت و بهتان
محکم کنیم؟

۱۰ / میعاد در لجن

بی قبله گاه، پریشان کیش
از من متسر که دیگر
مردی نمانده زیر بار نلرزد
تابوت‌ها ز شانه نلغزد

دپریست دیر
مردانگی به دسته چک و سفته بسته است
از من متسر
ای بیمناک
که آنگاه، هیچگاه
محراب خویش را
توانی یافت.

اپنک نماز
از خشم خسته
من از هرامس تو
ایمان شکسته آه...

بی کیش مرده ایم
ایمان پناهگاه بزرگی است
بر ما درین، پاسداری آن را به دست شیاطین سپرده ایم
آنگاه
درانتظار کشن خود رنج برده ایم
افسوس...

فریادهای دلهره می‌آید!
می‌سوزم از عطش
راه شرابخانه کجاست؟

(شب سنه) را در جواب دو شعری که
نادرپور برایم ساخته است، سرودهام.